

1. ΔΡΟΜΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΟΧΙ ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗΣ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/09/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/09/2023

Σελίδα: 45

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>



ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Δρόμος επίλυσης, όχι εξομάλυνσης

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΚΩΝΑ

Αν και η επικείμενη συνάντηση του Έλληνα πρωθυπουργού και του τούρκου προέδρου στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών δεν επιφυλάσσει εκπλήξεις, αποτελεί εν τούτοις γεγονός μεγάλης σημασίας για το παρόν και κυρίως το μέλλον των δύσκολων ελληνοτουρκικών σχέσεων. Όπως είναι γνωστό, την ιστορική συνάντηση των δύο ηγετών στο περιθώριο της συνόδου κορυφής της Ατλαντικής Συμμαχίας στο Βίλνιους τον περασμένο Ιούλιο και τη μεταξύ τους συμφωνία για αλλαγή σελίδας στις σχέσεις των δύο χωρών ακολούθησε η πλέον «προωθημένη» στη σύγχρονη ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων συνέντευξη του Έλληνα πρωθυπουργού.

Σε αυτή τη συνέντευξη ο Κυριάκος Μητσοτάκης, εμφορούμενος από τη «κοιλούρα επίλυσης» που χαρακτήριζε και τον πατέρα του, διαμήνυσε προς εχθρούς και φίλους, τόσο εντός όσο και εκτός κόμματος, ότι πραγματικός και ειλικρινής στόχος του είναι οι συζητήσεις που θα δρομολογηθούν με την Τουρκία να αγγίξουν τον πυρήνα των διαφορών της με την Ελλάδα προκειμένου να υπάρξει επίλυση της μακρόχρονης αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο άσπονδων γειτόνων.

Από την περιβόητη συνέντευξη του Έλληνα πρωθυπουργού μέχρι και την επικείμενη συνάντησή του με τον τούρκο πρόεδρο στη Νέα Υόρκη μεσολάβησε η συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών των δύο χωρών και η προσπάθεια συγκεκριμενοποίησης του περιεχομένου ενός «οδικού χάρτη» που καλούνται να ακολουθήσουν οι δύο χώρες: ενεργοποίηση της διαδικασίας των Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ), στην οποία παρεμπιπτόντως αντιτίθεται μέχρι σήμερα η ελληνική πλευρά προσφέροντας έτσι στην Τουρκία την ευκαιρία να την εγκαλεί διεθνώς για αδιαλλαξία, η προώθηση της λεγόμενης «Θετικής Ατζέντας» με έμφαση στα οικονομικά θέματα και σε επόμενο στάδιο (τον Δεκέμβριο στη Θεσσαλονίκη) η σύγκληση του Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας και κυρίως η δρομολόγηση ουσιαστικών συζητήσεων μεταξύ των δύο πλευρών με τελικό στόχο την υπογραφή συνυποσχετικού που θα παραπέ-

μπει την επίλυση των διαφορών τους στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Στη Νέα Υόρκη οι δύο ηγέτες θα επιβεβαιώσουν τη συμφωνία τους όσον αφορά στα επόμενα βήματα της μεταξύ τους σχέσης που και οι δύο επιθυμούν να είναι ομαλή, χωρίς εντάσεις και χωρίς τον κίνδυνο ενός «θερμού επεισοδίου». Όμως η κοινή αυτή επιθυμία για «ήρεμα νερά» και ομαλές σχέσεις στο άμεσο μέλλον εδράζεται σε διαφορετικές «λογικές» (rationale) και στοχεύσεις όσον αφορά στην προώθηση των μεσοπρόθεσμων συμφερόντων της κάθε πλευράς. Με άλλα λόγια, στην ειλικρινή θέση της Ελλάδας να επιλύσει τα προβλήματά της με την Τουρκία κλείνοντας το εξαιρετικά δαπανηρό – κυρίως λόγω δυσθεώρητων δαπανών για εξοπλισμούς – αυτό μέτωπο ώστε να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικότερο τρόπο το νέο δυστοπικό περιβάλλον ασφάλειας (πλημμύρες, «μεγα-πυρκαγιές» κ.λπ.) αντιπαρατίθεται η ανάγκη του τούρκου προέδρου να «αγοράσει» (μέσω της εξομάλυνσης των σχέσεων με την Ελλάδα) τόσο την υποστήριξη της Δύσης (κυρίως σε σχέση με την ικανοποίηση άμεσων εξοπλιστικών αλλά και άλλων ιδιαίτερα σοβαρών αναγκών της τουρκικής οικονομίας) όσο και τον χρόνο που χρειάζεται προκειμένου να ικανοποιηθούν οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν την υλοποίηση των μεγαλεπήβολων στόχων του στην επέτειο των εκατό χρόνων της σύγχρονης τουρκικής δημοκρατίας.

Δεδομένου ότι, ορθά, δεδηλωμένος στρατηγικός στόχος της Ελλάδας παραμένει η επίλυση – και όχι απλώς η εξομάλυνση («διεκδικητική» ή άλλη πως) – της αντιπαράθεσης με την Τουρκία, θα ήταν ασφαλώς χρήσιμο να σκεφτεί η ελληνική πλευρά πώς ο «οδικός χάρτης» που θα συμφωνηθεί στη Νέα Υόρκη θα μπορούσε να εμπλουτιστεί με στοιχεία που θα «σπρώχνουν» (ή ακόμα καλύτερα θα «δεσμεύουν») την Τουρκία στην κατέβουση της υποχρεωτικής επίλυσης της αντιπαράθεσής της με την Ελλάδα.

Ο κ. Παναγιώτης Τσακώνας είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και επικεφαλής του Προγράμματος Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφάλειας στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.